

Suvestinė redakcija nuo 2018-02-09

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2008, Nr. [27-995](#), i. k. 108301MISAK00D1-122

**LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO
Į S A K Y M A S**

DĖL ŽALIŲJŲ PIRKIMŲ MOKYMO PROGRAMOS PATVIRTINIMO

2008 m. kovo 3 d. Nr. D1-122
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 22 d. nutarimu Nr. 1138 (Žin., 1998, Nr. [84-2353](#); 2002, Nr. [20-766](#), Nr. [60-2464](#)), 11.2 ir 11.5 punktais ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 8 d. nutarimu Nr. 804 „Dėl Nacionalinės žaliųjų pirkimų įgyvendinimo programos patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. [90-3573](#)) patvirtintos Nacionalinės žaliųjų pirkimų įgyvendinimo programos priedo 1.1 punktu,

t v i r t i n u žaliųjų pirkimų mokymo programą (pridedama).

APLINKOS MINISTRAS

ARTŪRAS PAULAUSKAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2008 m. kovo 3 d. įsakymu Nr. D1-122
(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2018 m. vasario 6 d. įsakymo Nr. D1-85
redakcija)

ŽALIŲJŲ PIRKIMŲ MOKYMO PROGRAMA

I SKYRIUS MOKYMO TIKSLAS IR TVARKA

1. Žaliųjų pirkimų mokymo programos (toliau – mokymo programa) tikslas – skatinti Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme apibrėžtų perkančiųjų organizacijų žaliuosius viešuosius pirkimus ir Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatyme apibrėžtų perkančiųjų subjektų žaliuosius pirkimus, suteikiant perkančiųjų organizacijų ir perkančiųjų subjektų (toliau kartu – pirkimo vykdytojai) specialistams, atsakingiems už prekių, paslaugų ar darbų viešųjų pirkimų ar pirkimų vykdymą (toliau kartu – pirkimai), žinias ir gebėjimus, reikalingus atlikti žaliuosius viešuosius pirkimus ar žaliuosius pirkimus (toliau kartu – žalieji pirkimai); prekių tiekėjams, paslaugų teikėjams ir rangovams (toliau – tiekėjai) žinias apie aplinkai palankius produktus; įtraukiant kuo daugiau suinteresuotų subjektų (gamintojų, vartotojų, nevyriausybinį organizacijų), siekiant bendrųjų aplinkos apsaugos tikslų: tausoti gamtos išteklius, skatinti produktų antrinį panaudojimą ir perdirbimą, didinti atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimą, aplinkosaugos technologijų plėtrą, didinti aplinką tausojančių prekių, paslaugų ar darbų pasiūlą.

2. Siektinas rezultatas – pirkimo vykdytojų ir tiekėjų įgytos žinios mokymo programoje numatytomis temomis.

3. Mokymo forma – seminaras, e. seminaras arba nuotoliniai mokymai.

4. Seminaras – lektoriaus vedamas seminaras:

4.1. seminaras pirkimų vykdytojų specialistams ar (ir) tiekėjams;

4.2. seminario trukmė – 4–7 valandos, jis organizuojamas ne rečiau kaip 1 kartą per metus ir ne mažesnei kaip 40 asmenų auditorijai;

4.3. jeigu seminare naudojama dalomoji medžiaga, ją galima išsiųsti renginio dalyviams elektroniniu paštu prieš renginį arba atspausdintą ant abiejų lapo pusių seminario metu padalinti dalyviams. Mokymų medžiaga gali būti skelbiama Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos interneto svetainėje www.am.lt ir (ar) Aplinkos apsaugos agentūros interneto svetainėje www.gamta.lt.

5. E. seminaras – tiesioginė seminario transliacija, kai lektorius ir klausytojas bendrauja nuotoliniu būdu:

5.1. sutartą valandą visi renginių sistemoje užregistruoti vartotojai per specialiai sukurtą nuorodą realiuoju laiku gali matyti ir girdėti lektorių. E. seminario metu klausytojai gali klausytis lektoriaus, stebėti dėstomą mokomąją medžiagą ir užduoti klausimus dėstoma tema;

5.2. E. seminario trukmė – 1–4 valandos;

5.3. mokymų medžiaga skelbiama Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos interneto svetainėje www.am.lt ir (ar) Aplinkos apsaugos agentūros interneto svetainėje www.gamta.lt ar siunčiama elektroninėmis priemonėmis pirkimų vykdytojams ir (ar) tiekėjams.

6. Nuotoliniai mokymai – mokymai, kai mokantysis (ar mokomąją medžiagą pateikiantysis) ir besimokantis asmuo yra atskirai:

6.1. mokymų medžiaga pateikiama informacinių ir komunikacinių technologijų priemonėmis;

6.2. mokymų medžiaga gali būti skaidrės, video, testai ar kita informacija;

6.3. mokymų medžiaga skelbiama Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos interneto svetainėje www.am.lt ir (ar) Aplinkos apsaugos agentūros interneto svetainėje www.gamta.lt ar siunčiama elektroninėmis priemonėmis pirkimų vykdytojams ir (ar) tiekėjams.

7. Aplinkos apsaugos agentūros specialistams, atsakingiems už mokymų, seminarų organizavimą žaliųjų pirkimų srityje, rekomenduojama vadovautis šia mokymo programa. Mokymo programą galėtų taikyti ir kiti asmenys, organizuojantys seminarus šia tema.

II SKYRIUS

MOKYMO PROGRAMOS PLANAS

8. Mokymo programą sudaro 3 temos:

8.1. I „Žaliųjų pirkimų politika“;

8.2. II „Žaliųjų pirkimų organizavimo teisiniai pagrindai“;

8.3. III „Žaliųjų pirkimų aplinkos apsaugos kriterijai ir taikymas“.

9. I temos „Žaliųjų pirkimų politika“ potėmės:

9.1. žinios apie žaliųjų pirkimų idėjos raidą – aplinkosaugos, darnaus vystymosi, socialinės atsakomybės poreikio, problematikos ir reguliavimo principų ištakos;

9.2. pagrindiniai tarptautiniai dokumentai, susitarimai žaliųjų pirkimų klausimais;

9.3. Europos Sąjungos pirkimų politikos gairės, dokumentai, tyrimai, žaliųjų pirkimų diegimo rekomendacijos, žaliųjų pirkimų plėtra Europos Sąjungos šalyse, perspektyvos, darnaus vystymosi strategija, gerosios praktikos pavyzdžiai;

9.4. žaliųjų pirkimų pasirengimo ir planavimo procesai, mokymo priemonės, įvykdytų žaliųjų pirkimų statistika, aplinkai palankių produktų rinkos tyrimai, integralus atliktų pirkimų poveikio aplinkai vertinimas;

9.5. ekologiško ženklinimo principai ir svarba, ekologinio ženklinimo sistemos, ekologiniai ženklai, aplinkosaugos vadybos sistemų – EMAS ir ISO diegimo patirties Europos Sąjungoje ir Lietuvoje pristatymas, kitos lygiavertės aplinkos apsaugos vadybos priemonės;

9.6. produkto gyvavimo ciklo išlaidų taikymas žaliuosiuose pirkimuose.

10. II temos „Žaliųjų pirkimų organizavimo teisiniai pagrindai“ potėmės:

10.1. žaliųjų pirkimų siekiai ir uždaviniai;

10.2. koks pirkimas gali būti pripažintas „žaliu“;

10.3. pagrindinės Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo ir Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo nuostatos;

10.4. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymas, patvirtinantis produktų, kurių viešiesiems pirkimams taikytini aplinkos apsaugos kriterijai, sąrašą, aplinkos apsaugos kriterijus ir aplinkos apsaugos kriterijų taikymo tvarką;

10.5. Europos Sąjungos žaliųjų viešųjų pirkimų kriterijų įtraukimo į pirkimus rekomendacijos;

10.6. energijos vartojimo efektyvumo reikalavimai;

10.7. netaisytų ir efektyviai energiją vartojančių transporto priemonių naudojimo skatinimas. Eksploatacinio laikotarpio sąnaudų apskaičiavimo metodikos pristatymas.

11. III temos „Žaliųjų pirkimų aplinkos apsaugos kriterijai ir taikymas“ potėmės:

11.1. žaliams pirkimams taikomų bendrųjų reikalavimų ir pagrindinių kriterijų grupių aptarimas;

11.2. aplinkos apsaugos kriterijų taikymo galimybių skirtingiems produktams aptarimas;

11.3. Aplinkos ministerijos nustatyto produktų sąrašo ir aplinkos apsaugos kriterijų pristatymas;

11.4. kaip pirkimo vykdytojas gali taikyti „žaliuosius“ kriterijus, nepažeisdama teisės aktuose nustatytų pirkimų principų;

11.5. žaliųjų pirkimų organizavimo eigos aptarimas.

12. Mokymų organizatorius pasirenka mokymo būdą ir temas.

III SKYRIUS INFORMACIJOS ŠALTINIAI

13. Mokymo programa ir programos medžiaga gali būti atnaujinama naujais Lietuvos Respublikos ir tarptautiniais dokumentais, Europos Komisijos rekomendacijomis, tyrimais ir pirkimų praktikos pavyzdžiais, kitų šalių duomenų bazių su produktų ir paslaugų specifikacijomis duomenimis.

14. Informacijos šaltiniai:

14.1. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas;

14.2. Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymas;

14.3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 21 d. nutarimas Nr. 1133 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 8 d. nutarimo Nr. 804 „Dėl Nacionalinės žaliųjų pirkimų įgyvendinimo programos patvirtinimo“ ir jį keitusių nutarimų pripažinimo netekusiais galios“;

14.4. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. birželio 28 d. įsakymas Nr. D1-508 „Dėl Produktų, kurių viešiesiems pirkimams ir pirkimams taikytini aplinkos apsaugos kriterijai, sąrašo, aplinkos apsaugos kriterijų ir aplinkos apsaugos kriterijų, kuriuos perkančiosios organizacijos ir perkantieji subjektai turi taikyti pirkdami prekes, paslaugas ar darbus, taikymo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

14.5. Žaliųjų pirkimų įgyvendinimo 2016–2020 metų priemonės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. lapkričio 23 d. įsakymu Nr. D1-840 „Dėl Žaliųjų pirkimų įgyvendinimo 2016–2020 metų priemonių patvirtinimo“;

14.6. Prekių, išskyrus kelių transporto priemones, kurioms viešųjų pirkimų metu taikomi energijos vartojimo efektyvumo reikalavimai, sąrašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2015 m. birželio 18 d. įsakymu Nr. 1-154 „Dėl Prekių, išskyrus kelių transporto priemones, kurioms viešųjų pirkimų ir perkančiųjų subjektų atliekamų pirkimų metu taikomi energijos vartojimo efektyvumo reikalavimai, sąrašo patvirtinimo“;

14.7. Energijos vartojimo efektyvumo ir aplinkos apsaugos reikalavimų, taikomų įsigyjant kelių transporto priemones, nustatymo ir atvejų, kada juos privaloma taikyti, tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2011 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. 3-100 „Dėl Energijos vartojimo efektyvumo ir aplinkos apsaugos reikalavimų, taikomų įsigyjant kelių transporto priemones, nustatymo ir atvejų, kada juos privaloma taikyti, tvarkos aprašo patvirtinimo“;

14.8. Europos Komisijos žaliųjų viešųjų pirkimų mokomoji medžiaga http://ec.europa.eu/environment/gpp/toolkit_en.htm;

14.9. Europos Komisijos publikacijos http://ec.europa.eu/environment/gpp/pubs_en.htm;

14.10. Europos Bendrijų Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Darnaus vystymosi aspekto integravimas į ES politiką: 2009 m. Europos Sąjungos tvaraus vystymosi strategijos peržiūra“ (KOM (2009) 400 galutinis);

14.11. Europos Bendrijų Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos Ekonomikos ir socialinių reikalų Komitetui ir Regionų komitetui „Viešieji pirkimai geresnei aplinkai užtikrinti“ (KOM (2008) 400 galutinis);

14.12. Europos Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos Ekonomikos ir socialinių reikalų Komitetui ir Regionų komitetui „Žiedinės ekonomikos kūrimas. Europos be atliekų programa“ (COM (2014) 398 galutinis);

14.13. Europos Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos Ekonomikos ir socialinių reikalų Komitetui ir Regionų komitetui „Uždaro ciklo kūrimas. ES žiedinės ekonomikos veiksmų planas“ (COM (2015) 614 galutinis);

14.14. Europos Komisijos komunikatas Europos Parlamentui ir Tarybai „Žaliųjų produktų bendrosios rinkos kūrimas. Informacijos apie produktų ir organizacijų aplinkosauginį veiksmingumą kokybės gerinimas“ (COM (2013) 196 galutinis).

15. Naudinga informacija:

15.1. Aplinkos ministerija www.am.lt;

15.2. Aplinkos apsaugos agentūra www.gamta.lt;

15.3. Europos Komisijos informacija apie Žaliųjų viešųjų pirkimų kriterijus http://ec.europa.eu/environment/gpp/eu_gpp_criteria_en.htm;

15.4. Europos Komisijos informacija apie ekologinį ženklinimą http://ec.europa.eu/environment/gpp/eco_labels.htm;

15.5. Europos Sąjungos ekologinis ženklas „European Ecolable“ <http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/>;

15.6. Šiaurės šalių ekologinis ženklas „Gulbė“ www.svanen.se;

15.7. Vokietijos ekologinis ženklas „Mėlynasis angelas“ www.blauer-engel.de;

15.8. Labiausiai energiją taupantys produktai pasaulyje www.topten.info;

15.9. Darniųjų pirkimų tinklas Europoje www.procuraplus.org;

15.10. Tarptautinis vietos valdžios subjektų darniosios plėtros tinklas www.iclei-europe.org;

15.11. Darniųjų pirkimų platforma <http://www.sustainable-procurement.org/>.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-393](#), 2010-05-13, Žin., 2010, Nr. 58-2846 (2010-05-20), i. k. 110301MISAK00D1-393

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. kovo 3 d. įsakymo Nr. D1-122 "Dėl Žaliųjų pirkimų mokymo programos patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-331](#), 2011-04-18, Žin., 2011, Nr. 47-2248 (2011-04-21), i. k. 111301MISAK00D1-331

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. kovo 3 d. įsakymo Nr. D1-122 "Dėl Žaliųjų pirkimų mokymo programos patvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-463](#), 2012-05-30, Žin., 2012, Nr. 63-3198 (2012-06-05), i. k. 112301MISAK00D1-463

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. kovo 3 d. įsakymo Nr. D1-122 "Dėl Žaliųjų pirkimų mokymo programos patvirtinimo" pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-85](#), 2018-02-06, paskelbta TAR 2018-02-08, i. k. 2018-02002

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. kovo 3 d. įsakymo Nr. D1-122 „Dėl Žaliųjų pirkimų mokymo programos patvirtinimo“ pakeitimo